

Sygn. akt I ACa 754/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 sierpnia 2022 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Aleksandra Korusiewicz

po rozpoznaniu w dniu 01 sierpnia 2022 roku w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. G. i J. G.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K.

o naprawienie szkody

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 06 grudnia 2021 roku., sygn. akt II Cgg 232/18

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanej łącznie na rzecz powodów 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Aleksandra Korusiewicz

Sygn. akt I ACa 754/22

UZASADNIENIE

Powodowie J. G. i K. G. domagali się zasądzenia od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w K. solidarnie na ich rzecz kwoty 400.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 sierpnia 2018 roku do dnia zapłaty. Pismem procesowym z dnia 12 grudnia 2019 roku modyfikującym powództwo wnieśli o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kwoty 397.869,58 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26 października 2018 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkody górnicze powstałe na ich nieruchomości. Nadto, wnieśli o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana (...) Spółka Akcyjna w K. wniosła o oddalenie powództwa w całości, a także zasądzenie od powodów na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 06 grudnia 2021 roku, sygn. akt II Cgg 232/18 Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził od pozwanej łącznie na rzecz powodów kwotę 374.069,58 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot: a) 34.250,82zł od dnia 7 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty; b) 339.818,76zł od dnia 12 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty (pkt 1), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt 2), zasądził od pozwanej łącznie na rzecz powodów kwotę 10.817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 3) oraz nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 22.535,92 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt 4).

Sąd Okręgowy ustalił, że powodowie są współwłaścicielami we wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej, dwóch nieruchomości gruntowych położonych w M. przy ul. (...), dla których Sąd Rejonowy w Mysłowicach, prowadzi księgi wieczyste o nr KW (...) (działka (...)) oraz (...) (działka (...)). Na nieruchomości gruntowej objętej księgą wieczystą o nr KW (...) posadowiony jest budynek mieszkalny powodów. Nieruchomość powodów znajduje się w granicach terenu górniczego KWK (...) w K.. Do 1 lipca 2012 r., eksploatacja górnicza prowadzona była przez ówczesną KWK (...), która została następnie przyłączona do KWK (...).

Wnioskiem z dnia 26 lipca 2012 r., powodowie wystąpili do (...) S.A. KWK (...) w K., będącego poprzednikiem prawnym pozwanej o naprawienie szkody spowodowanej ruchem zakładu górniczego na ww. nieruchomości, polegającej przede wszystkim na przechyleniu budynku około 12 - 15 cm w stronę ul. (...), skutkiem czego były przecieki wód opadowych z balkonów do wnętrza budynku.

W dniu 6 sierpnia 2012 roku poprzednik prawny pozwanej przeprowadził oględziny nieruchomości powodów. Stwierdzono wówczas wyczuwalne wychylenie budynku z pionu, zakłócenie w odpływie wód opadowych z okien dachowych oraz zacieki sufitu w salonie pod oknem balkonowym. W dniu 8 sierpnia 2012 roku przeprowadzono pomiary niwelacyjne budynku nr (...) w M. – W..

Pismem z dnia 11 grudnia 2012 roku skierowanym do powodów poprzednik prawny pozwanej wyjaśnił, że ostatnia eksploatacja na spornym terenie została zakończona w dniu 1 lipca 2012 roku. W związku z tym, że ujawnienie się wpływów z tej eksploatacji następuje w ciągu 2 lat, zasadnym będzie rektyfikacja budynku w drugiej połowie 2014 roku.

W dniu 11 marca 2013 roku strony zawarły ugodę TMG/Ug/3/2013 oraz umowę, na mocy której powodowie we własnym zakresie mieli wykonać prace naprawcze zabezpieczające przed zalewaniem pomieszczeń mieszkalnych, wymienić drzwi balkonowe na piętrze, wymienić posadzkę z płytek na balkonie na piętrze z nadaniem spadku budynku, zlikwidować zacieki w salonie na parterze i wykonać roboty towarzyszące. Powyższe prace poprzednik prawny pozwanej odebrał w dniu 14 maja 2013 roku, a ich wartość została ustalona na kwotę 7.838,23 zł i taką też kwotę powodowie otrzymali. W ugodzie ustalono, że sposób i termin naprawienia szkody spowodowanej wychyleniem budynku, ustalony zostanie po zaniknięciu wpływów eksploatacji górnicznej.

Powodowie pismem z dnia 17 grudnia 2017 roku wystąpili do (...) S.A. z wnioskiem o podjęcie działań w sprawie pogłębiającego się przechylenia nieruchomości budynkowej, lecz nie otrzymali odpowiedzi. Ponowne pismo w tej sprawie wystosowali w dniu 23 lutego 2018 roku. W odpowiedzi na to pismo pozwana w piśmie z dnia 20 marca 2018 roku zaproponowała spotkanie w celu omówienia dalszego toku sprawy związanej z występującymi uszkodzeniami spowodowanymi ruchem zakładu górniczego pozwanej. Do spotkania stron ostatecznie doszło w dniu 26 kwietnia 2018 r. Strony ustaliły, że: w budynku mieszkalnym występuje szkoda w postaci przechyłu bryły obiektu stwierdzona pomiarem o wypadkowej powyżej 20 ‰; poszkodowany oczekuje wskazania propozycji naprawy szkody, zarówno pochyłu budynku i infrastruktury zewnętrznej, przy czym poszkodowany nie zgodził się na poziomowanie posadzek; po dokonanych oględzinach przedsiębiorca przedstawi propozycję naprawy szkody, uwzględniając planowane przyszłe wpływy eksploatacji górnicznej w rejonie nieruchomości.

Pismem z dnia 22 czerwca 2018 roku powodowie wnieśli o przedstawienie przez pozwaną propozycji odszkodowania do dnia 15 lipca 2018 roku.

W dniu 10 lipca 2018 roku pracownicy pozwanej przeprowadzili oględziny przedmiotowej nieruchomości, sporządzając protokół.

Pismem z dnia 23 lipca 2018 r. powodowie zwrócili się do pozwanej o udostępnienie pełnej opinii górniczo-geologicznej dotyczącej ich nieruchomości wskazując, że nieruchomość wymaga natychmiastowych nakładów, lecz pozwana odmówiła. Następnie powodowie skierowali do pozwanej pismo z dnia 20 sierpnia 2018r, na które pozwana nie odpowiedziała.

Jak ustalił Sąd Okręgowy w budynku mieszkalnym powodów powstały szkody pochodzenia górniczego w postaci znacznego wychylenia z pionu, którego wypadkowa określona przez pozwaną wynosi 20,35 ‰ w kierunku północno-zachodnim. Powyższe wychylenie należy zakwalifikować jako wychylenie o dużej uciążliwości z uwagi na bezpieczeństwo użytkowania obiektu. Jedynym sposobem przywrócenia stanu poprzedniego jest rektyfikacja tegoż budynku, której łączny koszt wynosi 339.818,76 zł brutto przy uwzględnieniu poziomu cen z III kwartału 2019 S. ceny średnie.

Również w chodniku prowadzącym do budynku powstały uszkodzenia pochodzenia górniczego w postaci załamania profilu, opadnięcia i przesunięcia nawierzchni. Naprawa powinna polegać na rozebraniu chodnika i ułożenia go od nowa z zachowaniem odpowiednich spadków i wykorzystaniem materiałów z odzysku. Dodatkowo konieczne będzie wykonanie robót towarzyszących i porządkowych. Koszt wykonania robót naprawczych chodnika to kwota 1.699,67 zł netto, a 2.090,59 zł brutto według poziomu cen dla I kwartału 2019 S. ceny średnie.

W tarasie wystąpiły szkody pochodzenia górniczego w postaci załamania nawierzchni tarasu wzdłuż linii południowej budynku, deformacji nawierzchni tarasu z płytek ceramicznych, obniżenia nawierzchni tarasu i schodów betonowych na styku ze ścianą budynku. Naprawa powyższych uszkodzeń powinna polegać na rozebraniu w całości nawierzchni tarasu wraz z uszkodzoną płytą betonową i wykonaniu nawierzchni od nowa po wykonaniu rektyfikacji budynku, w podobny sposób należy dokonać naprawy schodów tarasowych oraz wykonać roboty towarzyszące i porządkowe po remoncie. Koszt wykonania robót naprawczych tarasu to 16.885,39 zł netto, a 20.769,03 zł brutto według poziomu cen dla I kwartału 2019 S. ceny średnie.

W murkach oporowych przy wjeździe do garażu powstały uszkodzenia pochodzenia górniczego w postaci wychylenia z pionu murków o średniej wysokości 2 m i odpadania płytek klinkierowych. Naprawa powinna polegać na rozebraniu uszkodzonych murków i wykonywaniu nowych, a następnie wykonaniu robót towarzyszących i porządkowych. Koszt naprawy szkody w murkach oporowych wjazdu do garażu to kwota netto 9.262,02 zł, a 11.392,28 zł brutto według poziomu cen dla I kwartału 2019 S. ceny średnie.

Uszkodzone było również ogrodzenie, które powodowie naprawili przed dokonaniem oględzin przez biegłego sądowego, tym samym uniemożliwiając biegłemu szczegółowe określenie rodzaju, wielkości i kosztów naprawy szkód pochodzenia górniczego w ww. ogrodzeniu. Za naprawę ogrodzenia powodowie zapłacili 23.800,00 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za zasadne w przeważającym zakresie.

Przede wszystkim Sąd Okręgowy poddał analizie podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia. Wskazał, że zgodnie z art. 149 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, roszczenia z tytułu szkód górniczych przedawniają się z upływem 5 lat od dnia dowiedzenia się o szkodzie. W niniejszej sprawie pierwszego pomiaru pochylenia budynku powodów poprzednik prawny pozwanej dokonał w dniu 8 sierpnia 2012 roku, a w piśmie z dnia 11 grudnia 2012 roku wyjaśnił powodom, że zasadnym będzie przeprowadzenie rektyfikacji budynku dopiero po całkowitym ujawnieniu wpływów eksploatacji, co miało nastąpić w ciągu dwóch lat od jej zakończenia, a więc w lipcu 2014 roku.

W zależności od stopnia wychylenia budynku z pionu wielkość szkody może być zaliczana do kategorii szkód o nieznacznym, średnim albo dużym stopniu uciążliwości. Datę wymagalności roszczenia wyznacza przechył, który jest niedopuszczalny (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 września 2012 r., sygn. akt V Ca 376/12).

Za taki przechył uważa się przechył rzędu powyżej 20‰. Przy szkodach górniczych, należy zaakceptować pogląd rozróżniający początek wymagalności roszczenia od początku biegu przedawnienia. Jako początek wymagalności przyjmuje się bowiem datę, gdy szkoda w postaci postępującego przechyłu budynku stała się uciążliwa, natomiast za początek biegu przedawnienia przyjmuje się datę ustania wpływów eksploatacji. W niniejszej sprawie eksploatacja wpływająca na nieruchomości powodów prowadzona była do 1 lipca 2012 roku, a stabilizacja i ujawnienie całkowite jej wpływów, miało nastąpić w przeciągu dwóch lat od zakończenia eksploatacji. Powodowie wobec pisma poprzednika prawnego pozwanej z dnia 11 grudnia 2012 roku, mieli podstawy sądzić, że występująca w ich nieruchomości szkoda w postaci pochylenia budynku mieszkalnego ulegnie powiększeniu w związku z trwającym jeszcze dwa lata procesem wyciszania terenu. Dopiero zatem najwcześniej od 1 lipca 2014r. rozpoczął się termin przedawnienia roszczeń powodów. Pozew w niniejszej sprawie powodowie złożyli dnia 24 października 2018 roku, a zatem przed upływem 5-letniego terminu przedawnienia. Zarzut przedawnienia roszczeń powodów był zatem chybiony.

Sąd Okręgowy jednocześnie ocenił ten zarzut jako sprzeczny z zasadami współżycia społecznego w rozumieniu art.5 k.c. tj. sprzeczny z zasadami lojalnego postępowania. Pozwana bowiem jako następcą prawny (...) S.A zobowiązana była uwzględnić stanowisko swego poprzednika z w/w pisma z dnia 11 grudnia 2012r., jak i zapis § 3 pkt 5) ugody (...) z dnia 11 marca 2013 r. (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2014 r., sygn. akt V CSK 370/13, LEX nr 1491334, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2011 r., sygn. akt I PK 48/11, Lex nr 1125243, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 września 2015 r., sygn. akt I ACa 271/15, Lex nr 1842355). Istotną okolicznością w aspekcie zastosowania art. 5 k.c. jest również związek dochodzonego roszczenia z uszczerbkiem mogącym grozić utratą dobra tak cennego jak dom mieszkalny (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 maja 2005 r., sygn. akt I ACa 76/06). Poszkodowani ruchem zakładu górniczego powodowie nie są specjalistami w dziedzinie geologii i górnictwa, a swą przedprocesową aktywność dostosowywali do informacji uzyskiwanych od poprzednika prawnego pozwanej. Pozwana dysponuje całym technicznym, eksperckim i prawnym zapleczem, czego pozbawiony jest z reguły poszkodowany jej działalnością obywatel. Sąd Okręgowy zwrócił także uwagę, że w odpowiedzi na pozew pozwana proponowała mediację, a zarzut przedawnienia roszczenia zgłosiła dopiero po doręczeniu opinii uzupełniającej biegłego sądowego w piśmie procesowym z dnia 10 lutego 2020 roku. Świadczy to nie tylko o braku lojalności pozwanej względem powodów, ale także o jej niekonsekwencji.

W dalszej części Sąd Okręgowy wskazał na treść art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015, poz.196 ze zm.), zgodnie z którym właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Może on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą. Przy czym w myśl art. 145 prawa górniczego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawienia szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2, stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. Odpowiedzialność za szkody górnicze ma charakter odpowiedzialności deliktowej, a zatem zastosowanie do niej znajdzie między innymi art. 435 § 1 k.c. i art. 361 k.c. W myśl art. 363 § 1 zd. 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź - jak żądali powodowie - przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. W niniejszej sprawie wystąpiły wszystkie elementy odpowiedzialności deliktowej pozwanej. Bezsporne było, że na nieruchomości powodów oddziaływał ruch zakładu górniczego pozwanej i to pozwana winna naprawić szkody górnicze powstałe na w/w nieruchomości w wyniku tego ruchu.

Biegły sądowy M. S. w opinii zasadniczej i opiniach uzupełniających, wskazał zakres oraz sposób naprawy szkód górniczych w nieruchomości powodów oraz określił koszt napraw. Powodowie po modyfikacji żądania dochodzili kwoty 397.869,58 zł, wskazując, że w jej skład wchodzi kwota 374.069,58 zł(brutto) jako kwota łączna wynikająca z opinii biegłego sądowego oraz kwota 23.800,00 zł (brutto), jako kwota remontu ogrodzenia.

W tym stanie Sąd Okręgowy w punkcie 1 sentencji wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powodów łącznie z uwagi na pozostawanie powodów we wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej kwotę 374.069,58 zł jako odszkodowanie za szkody górnicze w budynku mieszkalnym, chodniku do budynku, tarasie i murkach oporowych wjazdu do garażu. Sąd Okręgowy nie uwzględnił natomiast kosztów remontu ogrodzenia, bowiem powodowie wyremontowali

ogrodzenie przed dokonaniem oględzin przez biegłego sądowego, tym samym uniemożliwiając biegłemu szczegółowe określenie rodzaju, wielkości i kosztów naprawy szkód pochodzenia górniczego w ww. ogrodzeniu.

O ustawowych odsetkach za opóźnienie w zapłacie Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 481 k.c. w związku z art. 455 k.c. Odsetki w zapłacie kwoty 339.818,76 zł jako łącznej kwoty odszkodowania związanej z rektyfikacją budynku mieszkalnego, zasądzono od dnia 12 grudnia 2019r., bowiem w dniu 11 grudnia 2019r., doręczono pozwanej odpis opinii uzupełniającej biegłego sądowego z listopada 2019 roku, w której biegły dokonał aktualizacji kosztów rektyfikacji z uwzględnieniem poziomu cen dla III kwartału 2019 roku. Z kolei odsetki w zapłacie kwoty 34.250,82 zł jako odszkodowania za szkody górnicze w chodniku do budynku, tarasie i murkach oporowych wjazdu do garażu, zasądzono od dnia 7 czerwca 2019 roku bowiem w dniu 6 czerwca 2019r., doręczono pozwanej odpis zasadniczej opinii biegłego z maja 2019 roku, uwzględniającej ceny naprawy ww. składników wg. poziomu cen dla I kwartału 2019 roku.

W punkcie 2 sentencji wyroku, Sąd Okręgowy oddalił powództwo w pozostałym zakresie jako niezasadne. Rozstrzygnięcie to obejmuje kwotę 25.930,42 zł jako różnicę pomiędzy kwotą 400.000 zł wskazaną w pozwie, a kwotą zasądzoną z uwzględnieniem opinii biegłego sądowego, a także ustawowe odsetki za opóźnienie za okresy nieuwzględnione od 11 sierpnia 2018r. Wprawdzie w piśmie procesowym z dnia 12 grudnia 2019r. powodowie zmodyfikowali roszczenie, ale nie cofnęli pozwu w żadnej części. W pozwie powodowie określili żądanie kwotowo, lecz bez wskazania w jaki sposób została obliczona żądana kwota. Brak zatem było podstaw do uznania, by pozwana pozostawała w opóźnieniu w spełnieniu świadczenia przed doręczeniem wskazanych wcześniej opinii biegłego.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 3 sentencji wyroku zgodnie z art. 100 zdanie 2 k.p.c. w całości obciążając nimi pozwaną, bowiem powodowie przegrali sprawę w nieznacznym zakresie.

W punkcie 4 sentencji wyroku, na mocy art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. 2018 roku, poz. 300 ze zm.) w związku z art. 100 zdanie 2 k.p.c. Sąd Okręgowy nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 22.535,92 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, na którą złożyła się opłata od pozwu w kwocie 20.000zł oraz kwota 2.535,92 zł na pokrycie kosztów biegłego sądowego za wydane opinie.

Apelację od tego wyroku wniosła pozwana (...) S.A. w K. zaskarżając go w części dotyczącej rozstrzygnięcia o roszczeniu odsetkowym (pkt 1 wyroku in fine), a to w zakresie w jakim Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz powodów odsetki ustawowe za opóźnienie w płatności, liczone odpowiednio od dnia 07 czerwca 2019 roku oraz od dnia 12 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił obrazę art. 481 k.c. w związku z art. 455 k.c. przybierającą postać nieprawidłowego ustalenia początku wyliczenia roszczenia odsetkowego poprzez przyjęcie, że odsetki należą się już odpowiednio od 07 czerwca i 12 grudnia 2019 roku, w miejsce prawidłowego ustalenia, że odsetki te należą się od dnia 06 grudnia 2021 roku, kiedy to doszło do wyrokowania w sprawie.

Mając powyższe na względzie pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności liczonych dla zasądzonej kwoty 374.069,58 zł od 06 grudnia 2021 roku do dnia zapłaty w miejsce dotychczas wskazanych dat początkowych wyliczenia należności odsetkowej (07 czerwca i 12 grudnia 2019 r.). Jednocześnie wniosła o zasądzenie od powodów solidarnie na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powodowie wnieśli o oddalenie apelacji w całości jako bezzasadnej oraz zasądzenie od pozwanej na ich rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny za własny przyjął prawidłowo ustalony przez Sąd I instancji stan faktyczny, czyniąc go podstawą swojego rozstrzygnięcia. Ustalenia te znajdują oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, którego oceny Sąd I instancji dokonał w granicach swobodnej oceny dowodów, z uwzględnieniem zasad logiki i doświadczenia życiowego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji przeprowadził w przedmiotowej sprawie postępowanie dowodowe w zakresie wystarczającym dla poczynienia ustaleń faktycznych mających wpływ na zastosowanie przepisów prawa materialnego. Zgromadzone w sprawie dowody poddał wszechstronnej, wnikliwej ocenie, ustalając prawidłowo stan faktyczny sprawy. Ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd Okręgowy odpowiada wymogom stawianym przez przepis art. 233 § 1 k.p.c., uwzględnia cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i tym samym pozostaje pod ochroną wynikającą z powołanego przepisu. Nie nosi ona cech dowolności, szczegółowo odnosi się do przeprowadzonych w sprawie dowodów. Wobec powyższego Sąd Apelacyjny ustalenia Sądu Okręgowego, nie kwestionowane przy tym przez pozwanego we wniesionej apelacji, czyni częścią uzasadnienia własnego wyroku, nie znajdując potrzeby ponownego ich szczegółowego przytaczania (zob. np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 1935 r., C III 680/34. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938 r., C II 21172/37 Przegląd Sądowy 1938, poz. 380 i z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83).

Sąd Apelacyjny w pełni podziela także rozważania prawne przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, w tym także w zakresie ustalenia dat początkowych naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie od kwot zasądzonych na rzecz powodów tytułem odszkodowania.

Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy powodowie w pozwie określili kwotowo żądanie, od którego domagali się zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie bez wskazania jednak sposobu jego wyliczenia. Wysokość odszkodowania została precyzyjnie ustalona dopiero w opiniach biegłego sądowego M. S. w maju 2019 i listopadzie 2019 roku. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury odsetki za opóźnienie są rekompensatą dla wierzyciela za uniemożliwienie mu korzystania z należnych mu środków pieniężnych. Spełniają funkcję waloryzacyjną ale przede wszystkim odszkodowawczą (zob. wyrok SN z dnia 29 maja 2000 r., III CKN 823/98, niepubl., z dnia 16 kwietnia 2009 r., I CSK 524/08, OSNC-ZD 2009, nr 4, poz. 106 i z dnia 07 lipca 2011r., II CSK 635/10, niepubl.) Nie powinny przy tym wraz z kwotą zasądzonych odszkodowania przewyższać wysokości wyrządzonej szkody. Przyjęcie prawa do odsetek z chwilą wykrycia się świadczenia pieniężnego jako zobowiązania dłużnika wyklucza taką sytuację. Okoliczność tę miał także na uwadze Sąd Okręgowy pomijając na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. zgłoszony przez powodów w piśmie z dnia 19 lipca 2021 roku wniosek o przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego na okoliczność aktualnych cen prac i materiałów niezbędnych do naprawienia szkody. Jak wskazał odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie spełniają rolę kompensującą ewentualny wzrost cen pomiędzy datą sporządzenia opinii (maj i listopad 2019 roku), a datą wyrokowania (06 grudnia 2021 roku). Zasądzenie odszkodowania za szkodę według cen z dnia jego ustalenia nie wyłącza przyznania odsetek za opóźnienie od dnia powstania stanu opóźnienia. (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 08 listopada 2019 roku, III CZP 32/19) W tym stanie zasadnie Sąd I instancji na podstawie art. 455 k.c. w związku z art. 481 k.c. zasądził odsetki za opóźnienie od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu opinii ustalających wysokość odszkodowania jako że w tych datach, pozwana była już bezsprzecznie w opóźnieniu ze świadczeniem odszkodowawczym, do spełnienia którego została wezwana.

Sąd Apelacyjny nadmienia, że przywołana przez apelującego teza zawarta w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2021 roku, V CSKP 54/21, z której wynika iż dla ustalenia wymagalności odszkodowania właściwa jest data wyrokowania, odnosi się do innego stanu faktycznego oraz stanu prawnego obowiązującego na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 04 lutego 1994 roku – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn. Dz.U. 2005., poz. 228 ze zm.), Konsekwencją szczególnego uregulowania sposobu naprawienia szkody górniczej w obowiązującym wówczas art. 94 ust. 1 i 4 oraz art. 95 ust. 1 prawie geologicznym i górniczym z 1994 roku było przyjęcie, że poszkodowany ruchem zakładu górniczego nie był uprawniony do określenia w pozwie sposobu jej naprawienia, chyba że już wówczas byłoby to możliwe (np. całkowita utrata rzeczy). Zgłoszenie przez poszkodowanego żądania zapłaty odszkodowania nie było wiążące dla sądu, który był zobowiązany do ustalenia, czy naprawienie szkody przez przywrócenie stanu poprzedniego byłoby możliwe, a w przypadku odpowiedzi twierdzącej, dokonanie wyboru

metody przywrócenia. Obecnie, sposób naprawienia szkody reguluje art. 363 § 1 k.c. w związku z art. 145 prawa górniczego i geologicznego, czyli wybór naprawienia szkody pozostawiono poszkodowanemu. W niniejszej sprawie pozwana, zważywszy na długotrwałe postępowanie przedprocesowe oraz przebieg postępowania ugodowego, już w dacie wniesienia pozwu miała świadomość przysługującego powodowi roszczenia i jego rozmiaru, zaś wysokość odszkodowania wskazana w pozwie w zasadzie była tożsama z wysokością ustaloną przez biegłego sądowego w toku niniejszego postępowania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 385 k.p.c. apelację pozwanego oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny w punkcie 2 orzekł stosowanie do treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt 5) w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j.: Dz.U. z 2016 roku, poz. 1668 ze zm.).

SSA Aleksandra Korusiewicz